

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบและกระบวนการทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 ในการรับรู้ของประชาชน : กรณีศึกษาประชาชนในเขต ตำบลตะกาดเจ้า อำเภอลำใหม่ จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลให้เสมือนการวาดภาพที่ระบุนรายละเอียดของสถานการณ์ บริบท หรือความสัมพันธ์ทางสังคม การวิจัยรูปแบบนี้ โจทย์วิจัยจะเน้นใครทำอะไร เมื่อไหร่ ที่ไหน และทำอย่างไร (Who What When Where and How Questions) ในการวิจัยเชิงพรรณนาในภาคนิพนธ์นี้ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์, 2555 : 75 - 83)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นหัวข้อหลัก ดังนี้

1. วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ
 - 1.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ
 - 2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.2 การตรวจสอบข้อมูล
 - 2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลตะกาดเจ้า อำเภอลำใหม่ จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 10 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านตะกาดเจ้า หมู่ที่ 2 บ้านตะกาดเจ้า หมู่ที่ 3 บ้านตะกาดเจ้า หมู่ที่ 4 บ้านหนองคัน หมู่ที่ 5 บ้านท่าไต้ หมู่ที่ 6 บ้านศรีอาวู หมู่ที่ 7 บ้านถนนมะกอก หมู่ที่ 8 บ้านคลองตาสังข์ หมู่ที่ 9 บ้านปากน้ำแหมหนู หมู่ที่ 10 บ้านสามง่าม จำนวนทั้งสิ้น 6,020 คน

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ใช้แนวคิดของยามานะ (Yamane, 1973 : 1088) คำนวณขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสม ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดหรือกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

N = จำนวนประชากรที่ศึกษา (Population)

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (Sampling Error)

ความคลาดเคลื่อนมากที่สุดที่ยอมรับได้ = $\pm 5\%$ ความเชื่อมั่นในการสุ่มน้อยที่สุดที่ยอมรับได้ คือ 95 %

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{6,020}{1 + 6,020(0.05)^2} \\ &= \frac{6,020}{1 + 15.05} \\ &= \frac{6,020}{16.05} \\ &= 375.0779 \\ &= 375 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน

ส่วนเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง (Sample Technique) จะใช้การสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Sampling) คือ ขั้นแรกจะใช้การสุ่มแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) และขั้นที่สองจะใช้การสุ่มเชิงระบบ (Systematic Random Sampling) ดังนี้

$$\text{สูตร } \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

การสุ่มแบบสัดส่วน

ผู้วิจัยจะใช้สัดส่วนของผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในเขตตำบลตะกาดแก้ว อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ดังตารางข้างล่างนี้

ตาราง 1 แสดงการสุ่มแบบสัดส่วน จะใช้สัดส่วนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามหน่วยเลือกตั้ง ดังนี้

ชื่อหน่วยเลือกตั้ง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1 บ้านตะกาดแก้ว	714	44
หมู่ที่ 2 บ้านตะกาดแก้ว	248	15
หมู่ที่ 3 บ้านตะกาดแก้ว	444	28
หมู่ที่ 4 บ้านหนองคัน	613	38
หมู่ที่ 5 บ้านท่าไต้	856	53

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อหน่วยเลือกตั้ง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 6 บ้านศรีอาวุธ	577	36
หมู่ที่ 7 บ้านถนนมะกอก	385	24
หมู่ที่ 8 บ้านคลองตาสังข์	944	59
หมู่ที่ 9 บ้านปากน้ำแหมหนู	926	58
หมู่ที่ 10 บ้านสามง่าม	313	20
รวม	6,020	375

สรุป การสุ่มเชิงระบบจะใช้การพิจารณาจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง โดยแบ่งออกเป็นช่วงเท่า (Interval Scale) ดังนี้ ทุกลำดับชื่อลำดับที่ 16, 32, 48, 64, ..., 928, 944 ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้รูปแบบคำถามทั้งปลายปิด และปลายเปิด

องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 การรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้คำถามปลายปิด ทั้งหมด 26 เรื่อง ประกอบด้วย

1. การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน
2. การทำบุญกับวัด
3. การทำโครงการพัฒนา
4. การทำโครงการจัดอบรม
5. การจัดแข่งขันกีฬา
6. การจัดเลี้ยง
7. การเปิดบัญชีที่ร้านค้า
8. การแจกเงินรายบุคคล
9. การแจกเงินซื้อเสียงทั้งครอบครัว

10. การแจกสิ่งของรายบุคคล
11. การแจกสิ่งของแก่ครอบครัว
12. การขายสินค้าแก่ชาวบ้านในราคาถูก
13. การแจกวัสดุให้นำไปสร้างสาธารณะประโยชน์
14. การเสนอเงื่อนไขที่จะพัฒนาหมู่บ้าน
15. การเล่นพนันผู้สมัคร
16. การใช้บัตรผี
17. การซื้อตัวผู้สมัคร
18. การซื้อห้วคะแนนของกลุ่ม
19. การทำรายชื่อเข้าชื่อ
20. การทำชื่อตกจากทะเบียนบ้าน
21. การสอดไส้คะแนนก่อนการเปิดหีบ
22. การสอดไส้คะแนนระหว่างการดำเนินการลงคะแนน
23. การดัดคะแนนก่อนปิดหีบเลือกตั้ง
24. การแกงอ่านคะแนนหมายเลขผู้สมัครผิด
25. การทำบัตรเสีย
26. การลงและรวมคะแนนผิด

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้คำถามปลายเปิด ประกอบด้วย

1. ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร
2. การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง
3. สังคมประกิต

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยใช้คำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยวิธีการหาความเรียงและสรุปผล

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability)

ดังนี้

1. การทดสอบความตรง (Validity) จะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัย และหัวข้อวิจัย จำนวน 3 คน (ดังภาคผนวก ก) โดยการทดสอบเครื่องมือที่จะใช้การทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสัมภาษณ์ให้ทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบ เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญ

นำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2. การทดสอบความเที่ยง (Reliability) จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสัมภาษณ์ จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาคำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึง เดือนธันวาคม 2555 หลังจากนั้นผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ก่อนนำไปลงรหัสเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้เครื่องมือทางสถิติ เป็นการนำความรู้มาจัดการกับตัวเลข โดยการนำมาแจกแจงความถี่ คำนวณเป็นค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. การวิเคราะห์ระดับการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีระดับการรับรู้มากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีระดับการรับรู้มาก

3 คะแนน หมายถึง มีระดับการรับรู้ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีระดับการรับรู้น้อย

1 คะแนน หมายถึง มีระดับการรับรู้น้อยที่สุด

ซึ่งนำมากำหนดเป็นเกณฑ์ได้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการรับรู้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการรับรู้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการรับรู้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการรับรู้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการรับรู้ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

วิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

สถิติเชิงอนุมาน โดยการใช้ค่าที่ t -test ณ ระดับ 0.05 เพื่อเปรียบเทียบตัวแปร 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ขึ้นไป

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 เอกสารชั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของตำบลตะกาดเง้า

1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ คือ บทความวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือ

การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้นวสัมภาษณ์เจาะลึก (ตามภาคผนวก) โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key-Informants)

3. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ในที่นี้หมายถึง ประสบการณ์จากการสังเกตที่ได้จากการร่วมทำงานในการหาเสียงการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน กล่าวคือ ผู้วิจัยได้มีโอกาสช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านหาเสียงการเลือกตั้งและไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกครั้งที่ผ่านมา

การตรวจสอบข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้จะใช้รูปแบบ 2 รูปแบบ คือ

1. การตรวจสอบการสัมภาษณ์ โดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกันเพื่อตรวจสอบซึ่งกันและกัน

2. การตรวจสอบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน คือ ใช้การสัมภาษณ์กับเอกสารเพื่อตรวจสอบซึ่งกันและกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จะใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น